

Czasopismo Straży Granicznej

„CZASY”

ROCZNIK 1937

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY OKOLICZNOŚCIOWE		Nr.	
	Nr.		
Imieniny Pana Prezydenta	3	Polska jest wszędzie, gdzie są Polacy — W. Wojnacki	2
Wspomnienie o generale Popowiczu— Szafarski	4	Wielki plan	4
Szlakiem II Brygady Leg. — Benit	5	Polska	5
Rozkaz na dzień Imienin Marszałka Piłsudskiego	6	Bolszewizm truje się własnym jadłem — W. Wojnacki	5
Rozkaz na dzień Imienin Marszałka Śmigłego - Rydza	6	Obóz Zjednoczenia Narodowego	6
ś. p. Karol Szymanowski	8	Pod duchowym kierownictwem Pana Prezydenta i Naczelnego Wodza	7
Rozkaz na rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego	9	Obląkane granice w atlasie Putzgera — Z.	7
Panu Komendantowi w dniu Imienin	9	Sandomierz — ośrodek Centr. Okręgu Przemysłowego — Jotemski	9
W drugą bolesną rocznicę	10	Targi Poznańskie — J. M. K.	10
Uroczystości żałobne na granicy	11	Praca Polski na morzu	12
Ks. Michał Rumuński w Polsce	11	Zbliżenie polsko - rumuńskie	13
Pan Prezydent Rzplitej w Rumunii	12	Wojna w Hiszpanii	15
Ompiacy	13	Szykanowanie Polaków na Śląsku Opolskim — Obserwator	16
Sprawa Wawelska	14	Trzy etapy knoń bolszewickich	17
Ohydny zamach na plk. Koca	15	Komunikat oficjalny o zajściach w Małopolsce	17
Dwie rocznice	16	Polska a państwa bałtyckie	18
Triumfalny powrót Armii z manewrów	18	Żółte niebezpieczeństwo — E. Z.	18
Zgon b. Prezydenta Czechosłowacji	18	Rehabilitacja Bartkowiaka — Edward Fox	20
Polskie skrzydła — E. F.	19	Kto żeruje na wojnie hiszpańskiej — E. Z.	21
Trzynasta rocznica KOP-u — J. Maciejewski	20	Czesi a my	21
Rozkaz na dzień Święta Niepodległości	21	Porozumienie polsko - niemieckie w sprawach mniejszościowych	22
Święto Niepodległości	21	Pogawędka przy herbatce — Edward Fox	22
Zjazd Peowików	23	Nasz sąsiad zachodni — Eustachy Zub	23
Z Kołędą	24	Gdańsk na manowcach	23
II. ZAGADNIENIA POLITYCZNE, GOSPODARCZE, SPOŁECZNE			
U progu Nowego Roku — W. Kietlicz Wojnacki	1		

III. ZAGADNIENIA SŁUŻBOWE — WALKA Z PRZESTĘPCZOŚCIĄ

	Nr.
O przyszłość podoficera Straży Granicznej — Wi-ka, E. E.	1, 3, 4
Przed wygaśnięciem Konwencji Genewskiej	2
Rozpiętość stopni służbowych szeregowych Str. Gran. — Wł. Kozak	2
Cele i zadania wyszkolenia w Straży Granicznej — Roland Zamorski	3, 4
Zakończenie prac nad oznaczeniem granicy polsko - rumuńskiej	4
Pospolite ruszenie w walce z eteromanią	4
Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o granicach Państwa	5
Co mówią cyfry?	6
Potajemne gorzelnictwo	6
Budżet Straży Granicznej na okres budżetowy 1937/38	7
Kilka pojęć z teorii granic — Ppłk. Dr. Tadeusz Sas-Jaworski	8, 9
Przemysł walut	8
Żydzi - organizatorzy przemytu walut Sacharyna — Jan Szulc	10
Żydzi podczas wojny celnej z Niemcami	11
Przepisy o granicach Państwa a ruch turystyczny i letniskowy	12
Szmućiel wewnętrzny	12
Możliwości motoryzacji w Straży Granicznej — Em-Es	14
Po wygaśnięciu Konwencji Genewskiej	15
Niepożądani goście na pograniczu śląskim — Eustachy Zub	15
Egzotyczny przemyt — Jerzy Garbowski	15
Jeszcze o motoryzacji w Straży Granicznej — W. K.	16
Ukryte sposoby przesyłania wiadomości — Michał Godlewski	16
Granice Polski	17
Narodziny granicy — Michał Godlewski	18
Zwalczanie przestępstw na szkodę monopolu tytoniowego	18

	Nr.
Jak ustalały się granice — Michał Godlewski	19
Bankier łódzki — przemysłnikiem dewiz	20
Granice morskie — Michał Godlewski	21
Nowe prawo karne skarbowe — Edward Fox	21
Nagrody za zwalczanie przemysłnictwa — Obserwator	22
Ciągle ci sami	22
Handel kobietami i dziećmi	23
Jeszcze jeden oszust podatkowy	23
O zapalniczkach	23
Bereza dla niepoprawnych kryminalistów	24
Przemysłnicy i handlarze	24
Niebezpieczni oszuści	24

IV. ARTYKUŁY HISTORYCZNO- GEOGRAFICZNE

Handel i cło w dawnej Polsce — Dr. Bronisław Pawłowski	1
Sto lat temu	7
W rocznicę powstania śląskiego — J. K. M.	8
XX-lecie Armii Polskiej we Francji — k. j.	11
Sześć wieków historii — J. M.	12
W 15-lecie powrotu do Macierzy — Konrad Jotemski	13
Wyprawa na Hajdamaków (z pamiętnika starosty Zakrzewskiego)	18, 19
Tadeusz Kościuszko — St. Bol-ski	19
Powstanie listopadowe — St. Bol-ski	22

V. SAMOPOMOC, SPÓŁDZIELCZOŚĆ, PRACA SPOŁECZNA

Komunikat Zarządu Bursy dla dzieci of. i szer. Str. Gran.	1
O pomoc dla Bursy — B. B.	1
Komunikat K. W. P.	1
Komunikat Rady Nadzorczej i Zarządu K. W. P.	1
Z tajemnic życia naszej spółdzielni — E. Z.	2
W naszej Bursie — Tadeusz Chelmecki	2

	Nr.
Wigilia naszych milusińskich — Antoni Szczyrek	2
O pomoc dla Bursy — E. F.	3
Przeszkody — T. Szafarski	3
Komunikat nr 5 Stow. „Samopomoc”	4
Bank Straży Granicznej — E. Z.	4
Przed Walnym Zgromadzeniem Delegatów Spółdz. K. W. P.	5
Sprawozdanie Rady Nadzor. K.W.P.	5
Sprawozdanie Zarządu K. W. P.	5
Porządek dzienny W. Zgromadzenia Delegatów K. W. P.	5
Wykonanie budżetu za rok 1936 oraz projekt Budżetu na rok 1937	5
Zestawienie obrotów rocznych	5
Drogi rozwoju spółdzielni samopomocowych — Z. D.	5
Maruderzy — do szeregu	5
Hasło dla K. W. P.	5
Rachunek bilansu w dniu 31 grudnia 1936 r.	5
Rachunek strat i nadwyżek za 1936 r.	5
Będziemy kształcili nasze dzieci we własnych bursach	5
Co powiedzieli delegaci?	6
Uporządkujmy akcję składkową—Iks	7
Na nowych drogach...	7
Bilans Stow. Samopomoc Str. Gran.	7
Pokłosie obrad naszego sejmku spółdzielczego	7
Komunikat Zarządu K. W. P.	7
Komunikat Zarządu Bursy	7
Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Stow. „Bursy”	8
Fundusz Społeczny Straży Granicznej	8
Słuszna inicjatywa — W. N.	8
O Funduszu Społeczny — Społecznik z gór	8
Jeszcze o Funduszu Społecznym	9
Bursa dla naszych dzieci i Fundusz Społeczny	10
Regulamin Funduszu Społecznego	11
Podziękowanie Zarządu Bursy	11
O uświadomienie narodowe na pograniczu	14
Wiś polska kroczy naprzód	14
Jeszcze o Bursie i o Funduszu Społecznym — Eustachy Zub	14

	Nr.
Młodzież w walce o silną Polskę	15
O współpracę społeczeństwa ze Zw. Strzeleckim—por. Roman Goldman	15
Związek strzelecki a obronność Państwa	15
Dyscyplina a solidarność — E. Z.	15
Ze wschodniej granicy — Tadeusz Chelmecki	16
Związek Strzelecki w cyfrach — R. G.	16
Doniosła próba w Junackich Hufcach Pracy — Witold Wroński	17
Kultura Śląska Cieszyńskiego — T. Szafarski	17
Protokół Nr. 1 Zebrania Zarządu Funduszu Społecznego	18
O właściwą metodę w wychowaniu dzieci — Maria Kotarbina	17
Budując szkoły i szerząc oświatę, wykonywamy wolę Marszałka	20
Radosne chwile Sinkowa	21
Fundusz Społeczny	21
Naród z Armią — Armia z Narodem	22
Praca, oświata i postępy	22
Bursa — nasze wielkie dzieło — (Jotel)	22
Zwycięstwa obowiązują — E. F.	23
W zdrowym ciele — zdrowy duch — Batory	23
Sprawa czytelnictwa na placówkach— T. Szafarski	23
Zycie wewnętrzne naszej bursy — Jotel	24

VI. OPOWIADANIA, REPORTAŻE, NOWELE.

Awans — Edward Fox	1
Migawki graniczne 3, 9, 10, 13, 15, 24	24
Rzecz nie do oclenia	3
Rajzerski honor — K. W.	4
Jak o mało nie zostałem kochanką austriackiego dragona — B. P.	7
Przemyt pod ziemią — Edward Kielbus	8
Marmolada — B. P.	10
Na granicy polsko-rumuńskiej w 1920 roku — E. Z.	11
Wyprawa — van der Mersch	11
Zasadzka — Adolf Kotarba	12

	Nr.
Śmierć przemytnika — T. Ch.	14
Koty na usługach przemytników—Michał Godlewski	15
Przemytnicy na Bałtyku — Michał Godlewski	17
800 km na motocyklu — Józef Flaszka	17
Tak zdrajcom bywa... — M. W.	19
Wywiad bojowy — Marcin Zalewski	19
W trepskiej służbie — B. P.	20
Przekraczam granicę... — J. M.	21
Zew zielonej granicy — Fr. Banackowski	21
Wspomnienie — Przdownik Str. Gr.	22
Borsuk — Tadeusz Chełmecki	22
Zasadzka — Jan Szulc	24

VII. Z OBCYCH GRANIC

Straż Graniczna w Finlandii — Jan Szulc	1
Inwencja przemytnicza na cenzurowanym — Jan Szulc	2
Idea, która nie wytrzymała próby życia — Jan Szulc	3
Z pogranicza fińsko-sowieckiego	3
Restrykcje alkoholowe na Północy — Jan Szulc	4
Formacje pomocnicze w służbie ochrony granic	6
W królestwie przemytników alkoholu — Jan Szulc	6
Gdy przemytnik jest bohaterem	6
Przemyt pod osłoną bagnetów	9
Służba graniczna we Francji, 12, 14, 15	15
Granica chroniona przez międzynarodową straż graniczną	14
Jak celnicy angielscy walczą z przemytnictwem	15
Organizacja francuskiej Straży Granicznej	16, 17
Granice niektórych krajów europejskich	16
Metody, które rodzą zbrodnie...	17
Nagrody i premie we francuskiej straży granicznej	20
Granice egzotyczne — Michał Godlewski	20
Jak Sowiety zabezpieczają swoje granice	23

	Nr.
Przemyt broni do Hiszpanii	23
„Nowe“ metody ochrony granic	24

VIII. BIEŻĄCA KORESPONDENCJA Z GRANICY W KAŻDYM NUMERZE.

IX. ODPOWIEDZI REDAKCJI W KAŻDYM NUMERZE.

X. RÓŻNE.

Narciarstwo sportem Straży Granicznej — A. Miotła	2
O odmrożeniach	3
Do naszych czytelników	4
Składnica Oszczędności Narodowej	4
Nowe granice czterech województw	7
Na „Dzień Lasu“ — K. J.	8
Odwaga — Eustachy Zub	8
Zgon Michała Drzymały	9
Na falach eteru 10, 11, 12, 14, 15, 16, 20	20
List od dzieci	12
Wskazówki ortograficzne — Roman Krüger	13
Drogi fal radiowych	13
Uprawiamy sporty — Maria Kotarbina	14
Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy	14
Wpływy kosmiczne na odbiór radiowy	17
Wojna radiowa w Szanghaju	18
Rozstrzygnięcie konkursu na hasło propagandowe dla K. W. P.	20
Nowy typ książeczek premiowanych P. K. O.	21
Echa konkursu na hasło propagandowe K. W. P.	21
Jak diabeł kusił strażnika Maćka i co z tego wynikło	21
Ciekawostki graniczne	21
Wyniki konkursu z Nr 21 „Czat“	22
Jak Kuba Bogu...	24
W Watykanie o Korpusie Ochrony Pogranicza	24

XI. WIERSZE.

	Nr.
Piłsudski — „Ten“	9
Aktualna Rada Świąteczna — Franciszek Kuduk	24